

Onderwerp Aanpak Doorwerking Slavernijverleden
 ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen

GRONINGEN

Telefoon	14050	Bijlage-	Ons	
		Uw brief	kenmerk	113385-2025
Datum	16-04-2025	van	Uw	
			kenmerk	

Geachte lezer,

In deze brief informeren wij U over de aanpak doorwerking slavernijverleden. Op 2 oktober 2024 heeft u informatie ontvangen over het actieplan antiracisme en stand van zaken betreffende de monumenten slavernijverleden. In deze brief informeren wij u verder over de herdenking en viering van Ketí Koti, het actieplan antiracisme en de stand van zaken met betrekking tot de monumenten.

Herdenking en viering Ketí Koti

Op 1 juli viëren wij Ketí Koti op de Grote Markt. De herdenking is op 30 juni op het Martinikerkhof. Op deze manier willen we uitdragen dat 30 juni en 1 juli de dagen zijn om te herdenken en te viëren. Dit sluit aan op de landelijke wens om van 1 juli een nationale feestdag te maken.

Stichting Kwaku legt in de organisatie en uitvoering van de viering de focus op participatie van verschillende Groningse Afro-organisaties en geeft zo veel mogelijk burgerinitiatieven van het maatschappelijk middenveld een podium. De stichting zet zich in voor een verdere centralisering en professionalisering van alle activiteiten van Ketí Koti. Ze willen een grotere impact en zichtbaarheid bereiken voor alle inwoners van Groningen.

Actieplan antiracisme

Het actieplan antiracisme is in ontwikkeling en zal naar verwachting in september klaar zijn.

1. Ter voorbereiding van het actieplan heeft de gemeente deelgenomen aan het Leernetwerk Doorwerking Slavernijverleden. Dit Leernetwerk is georganiseerd door Radar Advies in opdracht van Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het Leernetwerk bestaat uit 20 gemeenten en heeft tot doel de kennis over de doorwerking van het slavernijverleden te vergroten.

Verschillende experts hebben relevante maatschappelijke thema's uitgediept die van belang zijn bij het opzetten en uitvoeren van plannen.

Op basis van de opgedane inzichten uit deze bijeenkomsten willen wij een route voor Groningen verder uitzetten en aansluiten op landelijke ontwikkelingen.

Wij hebben de decentralisatie uitkering doorwerking slavernijverleden aangevraagd. Met dit budget willen wij een extra impuls geven om verschillende bevolkingsgroepen en instanties uit te nodigen en te faciliteren om bij te dragen aan activiteiten die racisme tegengaan. In de komende maand krijgen wij hier uitsluitsel over.

2. Wij hebben in de laatste brief de vier actielijnen beschreven die racisme tegengaan en verschillende lagen van de samenleving activeren. Op dit moment halen wij verdergaande informatie op over de doorwerking van het slavernijverleden en wij spreken bewoners in de verschillende wijken in de gemeente. Aan de hand van een levensloop benadering verwerken wij de belangrijkste themagebieden voor een aanpak tegen (institutioneel) racisme. We houden rekening met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en zoeken passende manieren om racisme tegen te gaan. In de komende maanden stemmen wij verder af met bewoners, de klankbordgroep en het maatschappelijk middenveld.

Overige stappen

Een van de actielijnen richt zich op het inzetten op educatie, kennis en vaardigheden in het onderwijs om zodoende gelijkheid te bevorderen en uitval tegen te gaan. Wij hebben inmiddels stappen gezet die specifiek bijdragen om antiracisme aan te pakken door educatie over het slavernijverleden en de doorwerking ervan te versterken.

1. Het educatieve deel van Bitterzoet erfgoed is ondergebracht bij Waard, kenniscentrum voor inclusie. Zij hebben de juiste expertise en kennis in huis om het educatieaanbod van Bitterzoet erfgoed te beheren en uit te breiden.
2. Wij hebben een inventarisatie gemaakt van les- en voorlichtingsaanbod over racisme en slavernijverleden. Het onderwijs en maatschappelijke organisaties kunnen binnenkort naast het aanbod van Bitterzoet erfgoed, passend educatief materiaal opzoeken via de site van Bitterzoet erfgoed.
3. Waard heeft een nieuwe antiracisme voorlichting ontwikkeld. Deze interactieve training laat leerlingen kennis maken met verschillende vormen van racisme en discriminatie. Door middel van Virtual Reality ervaren zij racisme als slachtoffer en als omstander en leren zij zich verplaatsen in andermans schoenen, waardoor het probleem zichtbaar wordt en er een handelingskader geboden wordt.

De slavernijmonumenten

In het proces om twee monumenten te realiseren geven wij zo veel mogelijk gehoor aan de meerstemmigheid die er is over de doorwerking van het slavernijverleden en de monumenten. Dit proces om te komen tot de monumenten is van wezenlijk belang omdat het verleden doorwerkt in het heden en in de toekomst de juiste manier van leren, herdenken en vieren vraagt.

We onderkennen de verschillen van de doorwerking van de geschiedenis van de Oost en het Trans-Atlantische slavernijverleden. Over het Trans-Atlantische slavernijverleden is al veel bekend, terwijl de Oost aan het begin staat van dit proces. Door dit verschil hebben deze twee werkgroepen verschillende opgaven om tot een helder beeld over het monument te komen.

De Oost

Wij hebben aangekondigd dat er twee belangrijke trajecten voor de Oost zijn: Ontwikkeling en realisatie van het monument en organiseren van activiteiten. Op 28 februari jl. heeft de Oost een werksessie gedaan in MFC 't Vinkhuys. Op basis van de opgehaalde inzichten heeft de werkgroep een kernboodschap geformuleerd. Inmiddels is de Oost uitgebreid met mensen die hun waardevolle inzichten aangeven hebben tijdens de kick-off op 7 december 2024. Momenteel houdt de Oost wijkgesprekken om verhalen uit het Oceaangebied op te halen die hun weerklank moeten gaan vinden in de opdracht voor het monument. Ook heeft de groep een podcast gemaakt om het publiek te bereiken en na de wijkgesprekken zal de groep de podcast uitbreiden.

Trans-Atlantisch

De Trans-Atlantische groep heeft met hun achterban gesprekken gevoerd in het Floreshuis. Aan de hand hiervan vormt men een kernteam die zich gaat bezighouden met de verdere ontwikkeling van het monument.

Op 23 mei aanstaande is er een bijeenkomst in het Floreshuis. Het doel van deze bijeenkomst is om het kernteam te installeren, de invloed van het slavernijverleden met inwoners te bespreken en input vanuit de gemeenschap voor het monument op te halen.

Vervolg

De keuze van de locatie voor de monumenten is van groot belang voor het vervolg van de werkzaamheden. Beide werkgroepen gaan rond de zomervakantie, in samenspraak met inwoners via een zorgvuldig participatieproces, een locatie voordragen. Het locatieonderzoek moet geactualiseerd worden omdat dit gedaan is in 2023. Na de voordracht volgen er twee participatietrajecten, eerst met de beide achterbannen en daarna met de omwonenden. Tegelijkertijd wordt er in deze periode met de achterban besproken hoe de monumenten de herdenking van het slavernijverleden het beste kunnen verbeelden. Op basis van de opgehaalde informatie en locatiekeuze krijgen kunstenaars een opdracht om met voorstellen voor de monumenten te komen. Dan volgt de selectie van de monumenten en daarna kunnen de uitwerking en uitvoering beginnen.

Volgvel 3

Vanaf de uiteindelijke locatiekeuze zal het naar verwachting ongeveer anderhalf jaar duren voordat de monumenten gerealiseerd zijn.

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

locoburgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.